

analysis of polarization-inhomogeneous laser images of ray-refractive structures of the myocardium for the diagnosis of acute coronary insufficiency.

Key words: evidence-based medicine, correlation analysis, the structure of infarction, acute coronary insufficiency.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – проф. В.Т. Бачинський

Buk. Med. Herald. – 2013. – Vol. 17, № 3 (67), part 1. – P. 25-28

Надійшла до редакції 10.06.2013 року

© О.Я. Ванчуляк, М.М. Вацик, Н.В. Тимошук, Я.С. Кишкан, Н.О. Максимчук, 2013

УДК 61:34:378.091.33+346-054.62

О.О. Верлан-Кульшенко, Є.М. Гуцол

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВА ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

Резюме. У статті розглядаються проблемні питання правової освіти іноземних студентів у вищих медичних навчальних закладах України, також подані пропозиції щодо адаптації окремих тем із медичного права до сприйняття громадянами іноземних держав.

Ключові слова: медичне право, медична діяльність, міжнародний нормативно-правовий акт, правова освіта.

Вступ. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти зазначає, що університети не слід розглядати як науково-технічні «фабрики», що працюють у глобальній економіці, їх інтелектуальні і культурні задачі є більш важливими в суспільстві і визначаються тим, що університети не можуть бути вільними від етичних цінностей і норм, важливих для академічного, культурного і політичного розвитку співробітників і студентів, а також впливають на моральний облік суспільства в цілому [1].

При цьому процес інтернаціоналізації освіти ставить перед вищими навчальними закладами України досить гостро питання інкорпорації у вітчизняні навчальні плани і програми тем, які б охоплювали загальні європейські тенденції у вирішенні окремого питання або носили уніфікований для багатьох країн характер. Особливо гостро це питання стоїть при вивченні студентами-іноземцями у вищих медичних закладах курсу «Медичне правознавство». Проблема полягає, насамперед, у тому, що світова правова система розподілена на різні правові сім'ї: романо-германську, англо-американську та релігійну. Вони поділяються не тільки своїм баченням особи в системі правових відносин, специфікою розгляду справ у суді, але й формують у людини відповідну систему правової культури та правової свідомості. Відповідно, студенту-представнику іноземної держави, необхідно не тільки вивчити суто спеціальні дисципліни, але й сприйняти, нерідко, нову для себе систему правових цінностей і вміло їх застосовувати під час практики в медичному закладі в Україні.

У вітчизняній науковій літературі в роботах І. Беха, Н. Діденка, М. Добрускіна, Н. Лавриченка, Л. Карамушки, О. Пометун, Я. Радиша, Л. Сохань, І. Сенюти, С. Стеценка, О. Уварової та інших не раз обговорювались проблеми виховання сучасної вітчизняної вузівської молоді, її якісної правової підготовки у сфері охорони здоров'я [2]. За результатами цих досліджень, удосконалення правової підготовки вбачається в необхідності організаційних і змістових змін, які сприятимуть формуванню в майбутніх фахівців здатності орієнтуватись у вітчизняному законодавстві, реалізовувати свій творчий потенціал, психологічно, соціально і професійно адаптуватись до будь-яких обставин, оволодіти високим рівнем правової культури мислення і поведінки. Але все це можливе за умови наявності певних правових знань законодавства України, які в студентів-іноземців відсутні.

Мета дослідження. Провести аналіз сучасної програми з «медичного правознавства» для студентів вищих медичних закладів та подати пропозиції щодо її адаптації до сприйняття громадянами іноземних держав.

Результати дослідження та їх обговорення. На даний час, студенти-медики отримують базові правові знання протягом одного семестру на четвертому році навчання. При цьому час, виділений на отримання правової інформації та здобуття навичок щодо практичного застосування норм права складає 45 годин, враховуючи самостійну позааудиторну роботу. Тематика лекційних та практичних занять пов'язана в основному з особливостями вітчизняного законодавства у сфері

охорони здоров'я. Досить невеликий аспект виділено для вивчення міжнародних стандартів. І для українських студентів такий підхід, на нашу думку, є виправданим. Що стосується іноземних студентів, то для них ряд тем є складним для засвоєння. Це пов'язано, насамперед, зі специфікою законодавчого та релігійного життя їх країн. Крім того, у більшості з них відсутні взагалі базові уявлення про право. То ж на четвертому курсі, коли починається процес викладання «Медичного права», студенти змушені не тільки опанувати новий предмет, але й надолужувати відсутні знання з правознавства. Звісно, все це ускладнює процес навчання.

Наступна проблема, з якою стикаються іноземні студенти медичних вишів, є розбіжність у сприйнятті ряду питань з медичного права представниками різних правових шкіл. Прикладом може служити тлумачення «лікарської помилки» та «ятрогенії». На нашу думку, вивчення лікарських помилок краще подавати через призму рішень Європейського суду з прав людини. Крім того, на нашу думку, можна використати Міжнародний кодекс медичної етики, рекомендації Ради Міністрів Ради Європи відносно пацієнта як активного учасника лікування 1980 р., Амстердамську декларацію ВООЗ, 1994р., Хартію пацієнтів лікарень, прийняту Комітетом госпіталів ЄС [3].

Разом з тим, найбільш дієвим способом донесення знань з медичного права іноземним студентам та підвищення їх мотивації до вивчення дисципліни є створення окремої програми з медичного правознавства, яка б основні акценти ставила на міжнародних стандартах та враховувала відсутність знань з основ права.

Висновок

Отже, розвиток в Україні ринку освітніх медичних послуг по-новому ставить питання про рівень викладання предметів, які закладають правову основу розуміння взаємовідносин між лікарем та пацієнтом. На сьогодні, постала потреба у вирішенні і приведенні у відповідність із міжнародно-правовими стандартами механізму реалізації норм медичного права. У цьому процесі має бути тісна взаємодія як медиків і юристів, так і споживачів медичних послуг. Разом з тим, необхідно вжити в даний час суттєвих змін щодо підвищення ролі та якості правової підготовки іноземних студентів. Тому, вирішити дані проблеми повинен курс «Медичного правознавства», який вимагає розробки нових підходів до роботи з іноземними студентами та розробки відповідної програми з медичного права, яка б у більшості тем базувалася на міжнародних стандартах.

Література

1. Булда А.А. Формування професійної компетенції студентів в процесі вивчення методичних дисциплін / А.А. Булда: матеріали Міжнародної наукової конференції [«Правова культура, правова свідомість і право»]. – К., 2010. – С.295-298.
2. Короткий Т.Р. Место и роль международных стандартов в области здравоохранения в системе дисциплины «Медицинское право» / Т.Р. Короткий, Н.В. Сажинко. – Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2012. – С. 178-188.
3. Сізнцова Ю.Ю. Викладання дисципліни «Медичне право» для студентів та курсантів вищих навчальних закладів / Ю.Ю. Сізнцова: матеріали VI Всеукраїнської (V Міжнародної) науково-практичної конференції з медичного права: [“Медичне право України: теоретико-методологічні та практичні аспекти викладання медичного права»]; (26-28 квітня 2012р., м. Львів) / Упоряд. к.ю.н, доц. І.Я. Сенюта, Х.Я. Терешко. – Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2012. – С. 313-318

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ МЕДИЦИНСКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМ – ИНОСТРАНЦАМ В ВЫСШИХ МЕДИЦИНСКИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ УКРАИНЫ

Е.А. Верлан-Кульшенко, Э.Н. Гуцол

Резюме. В статье рассматриваются проблемные вопросы правового образования иностранных студентов высших медицинских учебных заведений Украины, а также поданы предложения относительно адаптации отдельных тем по медицинскому праву для более эффективного восприятия гражданами иностранных государств.

Ключевые слова: медицинское право, медицинская деятельность, международный нормативно правовой акт, правовое образование.

URGENT PROBLEMS OF TEACHING MEDICAL LAW TO FOREIGN STUDENTS OF HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS IN UKRAINE

O.O. Verlan-Kul'shenko, Ye.M. Hutsol

Abstract. The paper deals with problem questions of legal education of foreign students of higher medical educational establishments of Ukraine, propositions, concerning an adaptation of separate themes in medical-law in order to be apprehended by citizens of foreign countries have also been handed over.

Key words: medical law, medical activity, international normative legal act, legal education.

M.I. Pyrohov National Medical University (Vinnytsia)

Рецензент – проф. В.Т. Бачинський

Buk. Med. Herald. – 2013. – Vol. 17, № 3 (67), part 1. – P. 28-29

Надійшла до редакції 14.06.2013 року